

سرمایه گذاری مستقیم خارجی

سرمایه گذاری مستقیم خارجی^۱ (FDI)، سرمایه گذاری است که توسط یک شرکت، در شرکتی دیگر و در کشوری دیگر صورت می‌گیرد. سرمایه گذاری مستقیم خارجی اصولاً با سرمایه گذاری غیرمستقیم مانند که در آن در سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس سرمایه گذاری می‌کنند تفاوت دارد.

در این نوع سرمایه گذاری، شرکت سرمایه گذار دارای قدرت تاثیر گذاری و تصمیم گیری در شرکتی که سرمایه گذاری کرده است می‌باشد. در کشورهایی با اقتصاد باز و با نیروی کار ماهر که از لحاظ رشد دارای چشم انداز مناسبی هستند، سرمایه گذاری مستقیم خارجی بیشتری را به خود جذب می‌کنند.

این سرمایه گذاری می‌تواند به صورت شرکت تابعه^۲ و یا سرمایه گذاری مشترک^۳ صورت گیرد. مرز آستانه‌ای برای یک سرمایه گذاری مستقیم خارجی ۱۰ درصد می‌باشد. یعنی سرمایه گذار خارجی باید حداقل ۱۰ درصد از سهام دارای حق رای (سهام عادی) شرکت مورد نظر را داشته باشد.

استراتژی های سرمایه گذاری مستقیم خارجی

استراتژی های سرمایه گذاری مستقیم خارجی دو نوع می باشد. در استراتژی اول شرکت خارجی در کشور دیگر از ابتدا شروع به خرید کارخانه و زمین می کند. این استراتژی سرمایه گذاری سبز^۴ نامیده می شود. کاری که شرکت هایی از قبیل مک دونالد و استارباکس در توسعه کسب و کارهای خود انجام می دهند. در استراتژی دوم شرکت خارجی اقدام به بدست

^۱ . Foreign direct investment

^۲ . Subsidiary

^۳ . Joint venture

^۴ . Greenfield investment

آوردن شرکت مورد نظر از طریق ادغام و تصاحب می‌کند. این استراتژی را سرمایه‌گذاری قهوه‌ای^۵ می‌نامند. نمونه این استراتژی توسط شرکت تاتا موتورز در جدا کردن لند کرویز و جگوار از شرکت فورد در سال ۲۰۰۸ استفاده شد.

انواع سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

این سرمایه‌گذاری را می‌توان به دو دسته طبقه‌بندی کرد. افقی و عمودی. در سرمایه‌گذاری افقی شرکت در کسب و کاری سرمایه‌گذاری می‌کند که خود آن شرکت در کشور خود، مشغول به همان فعالیت می‌باشد. در سرمایه‌گذاری عمودی شرکت در سایر کسب و کارها که در نقش تامین‌کننده یا توزیع‌کننده می‌باشند، سرمایه‌گذاری می‌کند.

پیامدهای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی هم برای کشورهای در حال توسعه و هم کشورهای توسعه‌یافته به منظور پر کردن شکاف بین پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، مطلوب می‌باشد. بنابراین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی از طریق آوردن سرمایه، این شکاف را از بین می‌برد و همچنین شکاف‌هایی در زمینه مدیریت، کارآفرینی، تکنولوژی و مهارت را از بین می‌برد.

همچنین مطالعات نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به هر علت و شکلی که صورت پذیرد، اثرات قابل ملاحظه‌ای بر روی متغیرهای کلان اقتصادی از جمله کاهش نرخ بهره، کاهش نرخ ارز، افزایش رشد اقتصادی، افزایش درآمد مالیاتی دولت، کاهش بدهی دولت، بهبود توزیع درآمد، انتقال تکنولوژی، افزایش اشتغال، توسعه صادرات، کاهش واردات، و تاثیر مثبت در تراز پرداخت‌ها دارد.

⁵. *Brownfield investment*